Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

25. OKT. 1932

B. Roosval
Presskorrespondens-
Stockholm

115991

"GIGANTOMANIN" - SOVJETS BLÄNDVERK.

Av de sovjetryska tidningarna själva får man nu allt oftare erfara, vilka grymma besvikelser den socialistiska " planhushållningen" och de feta löftena om sociala förmåner i det proletära paradiset bereder det ryska folket.

Den sovjetryska tidningen " Sa Industrialisatziju" har vid olika tillfällen varnat för " gigantomani" på olika områden. I numret för den 14 nov. kritiserar tidningen skarpt ett sjukhusbygge i Moskva.

År 1929 påbörjades i Moskva på Sokolni-berget byggandet av ett barnsjukhus avsett att bliva en verklig mönsteranläggning. Planen " överskred emellertid den nutida teknikens alla gränser" , menar nu den citerade sovjettidningen. Beräknad för 1.000 platser tilltogs den så, att sjukhuset utan svårighet kunde rymma åtskilliga tusen patienter. Kostnadsberäkningarna slutade på en summa av 3 1/2 mill. rubel.

Redan från början ställde man sig tveksam angående möjligheten att anskaffa de oerhörda mängder " sällsynta" byggnadsmaterialier, som erfordrades, och presidiet för Moskvasovjet hemställde om förenkling av planen. Därav blev emellertid intet. Och så satte man i gång med byggandet av sjukhuset, som omfattade tolv stora byggnader.

I april månad i år, d.v.s. ett halft år senare än hela byggnadsföretaget var avsett att stå färdigt, hade man fem byggnader under tak och hade lagt grunden till två andra. Men då voro också pengarna slut och anslaget till och med överskridet. Och till råga på allt visade det sig omöjligt att anskaffa de ofantliga kvantiteter glas, granit och cement m.m., som erfordrades. Rubler i millioner saknades också för slutförande av byggandet. I detta skede avstannade det hela.

Sedan ett halvt år står nu byggnadsplatsen öde. Huru länge byggnaderna ännu skola komma att stå såsom " tomma lådor" och stumma vittnesbörd om " oerhört slöseri" kan ingen säga, är den bittra reflektion , som göres i " Sa Industrialisatziju". Helt säkert blir detta mycket länge. För närvarande kan det över huvud taget ej bliva tal om fullföljande av planen. Användning av dessa byggnader i och för ett barnsjukhus av mera vanliga mått kan äga rum först efter ombyggnad av det redan utförda.

" Byggnadsföretaget på Sokolni-berget och dess beklagansvärda, för landet oerhört dyrbara resultat äro en följd av den mani, som till varje pris vill åstadkomma giganter och för vilken icke endast " gorsdraf" / stadens hälsovårdsmyndighet/ är ett offer". Så lyder den citerade sovjettidningens skärande slutkritik av det system i det socialiserade landet, på

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

vilket det omtalade sorgliga sjukhusbygget är ett så karaktäristiskt exempel.

Men utländska resenärer i Ryssland, av vilka man på grund av deras kunskaper och andra förutsättningar borde kunna påräkna skarpare kritisk blick på förhållandena, låta sig alltjämt bländas av Sovjets " gigantomani". I det vidsträckta landet, med ett invånarantal mer än 25 gånger så stort som Sveriges, måste ju allting mätas med andra mått - i fall livet över huvud taget skall kunna pulsera efter anspråk, som i vår tid ställas på civiliserade samhällen. Det är också en naturlig sak, att de, som skola bygga upp det nya Ryssland efter vad som under blodsutgjutelse och jämmer bröts ned vid den stora bolsjevikrevolutionen, måste planera efter mått, som stå i förhållande till landets storlek och invånarantal. Men för socialistiska planhushållningens hela teori är det fullkomligt mördande, då det efter hand framgår, hur ofullgångna och hopplöst odugliga för folkförsörjning och folklycka alla de väldiga föranstaltningarna till slut bli. Ännu så länge förstå kanske icke resenärerna och icke heller ryssarna själva det. De se de väldiga ansatserna, " gigantomaniens" demonstrationer, utlänningarna räkna med sina erfarenheter från de borgerliga länderna och föreställasig , då uppgifter och planer för de väldiga anläggningarna samt dessas insatser i folkhushållet stickas dem i händerna, att de kunna taga för gott, att det endast är en tidsfråga , när planerna skola vara verklighet. Ryssarna själva hängiva sig naturligt nog i det längsta åt fantasifulla förhoppningar.

Men efter hand blir det tydligt, hur den ena socialistiska " giganten" efter den andra sviker förhoppningarna. Hur den ena planen efter den andra visar sig vara en tom luftkonstruktion. Icke ens Sovjets egen press kan numera tillbakahålla de bittra uttrycken av besvikelse. Det är då rörande att se godtrogna västerlänningar, såsom t. ex. nu helt nyligen bl.a. en framstående svensk vetenskapsman på skogsväsendets område,låta sig bländas av den sovjetryska " gigantomanins" bländverk.